

1 Schrijf het meervoud van de onderstreepte woorden op.

1 Mijn gekke oom klimt graag in een boom.

ooms, bomen

2 Daar springt een kikker over het bospad.

3 Opa trekt een la open.

4 Het kind rent met de wind mee.

5 Ik zie een blauw schip met een rode stip.

6 Hé, de heg aan de weg is weg!

Dit ga je leren

Je leert dat sommige zelfstandige naamwoorden alleen **enkelvoud** of alleen **meervoud** hebben.

Dit moet je weten

De meeste zelfstandige naamwoorden hebben enkelvoud (ev) en meervoud (mv), maar een aantal heeft dat niet.

Alleen enkelvoud

De **melk** staat in de koelkast.
De **sneeuw** blijft lang liggen.
Het **afscheid** duurde niet lang.

Alleen meervoud

De **kosten** lopen wel erg hoog op.
De **watten** waren helemaal nat geworden.

2 Vul elk zelfstandig naamwoord met bijbehorend lidwoord in het schema in.

1 Mijn oma liet een pak watten in het water vallen.

2 Eb en vloed: zo heten de getijden.

3 De hele dag door stroomt er bloed door je hart en je hersenen.

4 Mmm, als hoofdgerecht eten we spaghetti en als toetje aardbeienijs.

5 In haar kinderjaren heeft Isabel vaak de manen van het paard geaaid.

6 Wat een pech: net toen Rik de mazelen had, had zijn moeder de griep.

ev en mv

de oma - de oma's

alleen ev

het water

alleen mv

de watten

- ★ 1 Onderstreep de woordgroep: lidwoord, bijvoeglijk naamwoord en zelfstandig naamwoord. Kleur het bijvoeglijk naamwoord.

- 1 In de grote vakantie gaan we naar Frankrijk.
- 2 We hebben een houten huisje gehoord.
- 3 Er is een grote tuin omheen.
- 4 Achter het huisje is het grote bos.
- 5 Daar gaan we stevige stokken zoeken.
- 6 Dan bouwen we een mooie hut.

- ★ 2 Vul het bijvoeglijk naamwoord in.

- 1 donker Vandaag gaan we een donker bos in.
- 2 smal We volgen het _____ paadje.
- 3 ijzer, groen Er staan _____ paaltjes bij met een _____ pijl.
- 4 pittig We beginnen met een _____ klim.
- 5 steil Dan is er een _____ afdaling.
- 6 droog We staan in een _____ rivierbedding.

- 3 Vul het goede lidwoord in. Kijk goed naar de uitgang van het bijvoeglijk naamwoord.
Tip: soms zijn meer antwoorden goed.

- 1 In de winter stroomde hier een woeste rivier.
- 2 Die nam _____ grote vracht hout mee.
- 3 We verzamelen _____ allerbeste takken.
- 4 Nu moeten we _____ lange stuk terug.
- 5 De takken zijn _____ zware last.
- 6 Je moet wat overhebben voor _____ prachtige plan.

Dit ga je leren
Je leert wanneer het bijvoeglijk naamwoord wel of geen -e krijgt.

Dit moet je weten
Als een bijvoeglijk naamwoord voor een zelfstandig naamwoord staat, krijgt het meestal -e.

de rode fiets – een rode fiets
het mooie paard – een mooi paard

Als het bijvoeglijk naamwoord stoffelijk is, krijgt het geen -e maar -en.

de gouden koets – een gouden koets

- ★ 1 Nummer de zinsdelen van 1 tot en met 4.
Onderstreep de persoonsvorm.
Omcirkel het onderwerp.

- 1 ¹ Senna / ² gaat / dit jaar / ³ niet op vakantie / ⁴
- 2 Haar moeder / heeft / net / een nieuwe baan.
- 3 Haar vader / heeft / net / een nieuw gezin.
- 4 Wat / moet / Senna / doen?
- 5 Kan / ze / met een vriendinnetje / mee?
- 6 Daarover / gaat / haar moeder / bellen.

Dit ga je leren

Je leert dat het **onderwerp** en de **persoonsvorm** een vaste plaats hebben in een zin.

Dit moet je weten

In een vertelzin is de **persoonsvorm** het tweede zinsdeel. Het **onderwerp** is het eerste op het derde zinsdeel.

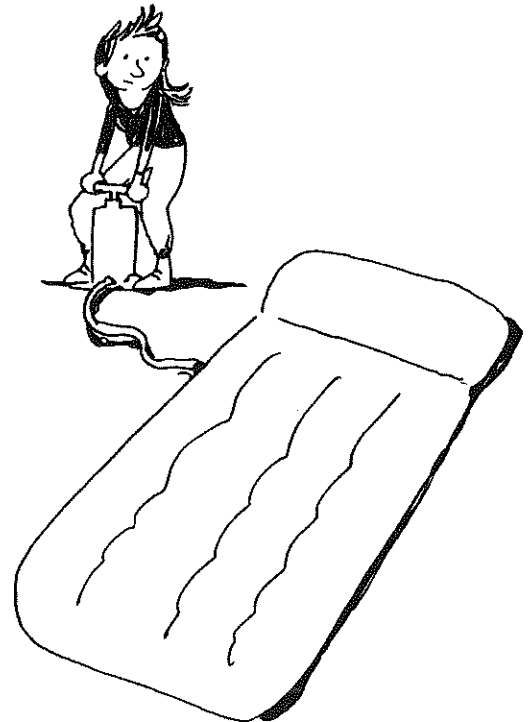
Janna / kijkt / elke avond / een uur tv.
Elke avond / kijkt / **Janna** / een uur tv.

In een vraagzin is de **persoonsvorm** het eerste of het tweede zinsdeel.
Het **onderwerp** is het tweede of derde zinsdeel.

Kijkt / **Janna** / elke avond / een uur tv?
Waarom / kijkt / **Janna** / elke avond / een uur tv?

- ★ 2 Onderstreep de persoonsvorm en omcirkel het onderwerp.
Schrijf erboven op welke plaats ze staan.

- 1 ¹ Senna / ² pompt / een luchtbed / op.
- 2 Nooit eerder / kampeerde / ze.
- 3 Hoe / zal / ze / slapen / in een tent?
- 4 Kruipen / beestjes / 's nachts / de tent in?
- 5 Haar vriendin Mare / stelt / haar / gerust.
- 6 In een tent / kun / je / heerlijk / slapen.

Dit ga je leren

Je leert herkennen wanneer **bijvoeglijke naamwoorden** dubbelop gebruikt worden.

Dit moet je weten

Soms voegt het **bijvoeglijk naamwoord** niets toe en staat er twee keer hetzelfde.

- het **groene** gras → gras is meestal al groen
- de **witte** sneeuw → sneeuw is meestal al wit
- de **ronde** cirkel → een cirkel is altijd rond
- mijn **persoonlijke** mening → een mening is altijd persoonlijk

★ 1 In welke zin is het bijvoeglijk naamwoord dubbelop gebruikt? Onderstreep die woordgroep.

1 Het grijze konijn huft door het groene gras.
Het bruine konijn zit in het lange gras.

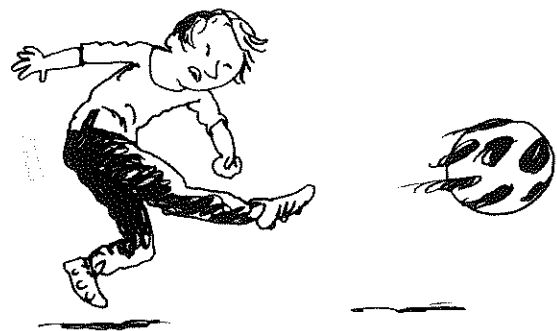
2 Het meisje eet een lekker ijsje.
Het meisje eet een koud ijsje.

3 De man verkoopt rode aardbeien.
De vrouw verkoopt grote aardbeien.

4 Hij schopt keihard tegen de ronde bal.
Zij schopt snoeihard tegen de gele bal.

5 In de berm ligt het slappe lichaam van een dode vogel.
In de berm ligt het dode lijk van een vogel.

6 Uit mijn kleine schaafwond druppelt langzaam mijn eigen bloed.
Uit mijn kleine schaafwond drupt rood bloed.

★ 2 Kleur alle bijvoeglijke naamwoorden in de zin. Onderstreep de bijvoeglijke naamwoorden die dubbelop gebruikt zijn.

- 1 Mijn **koude** handen kan ik warmen aan het **hete** vuur.
- 2 De kleine vriezer zit vol met bevroren ijs.
- 3 Mijn waardevolle geld zit in een roze spaarvarken.
- 4 Er ligt een kromme banaan naast de groene appel.

3 Maak vier woordgroepen met dubbelop gebruikte bijvoeglijke naamwoorden. Schrijf het lidwoord erbij!

cirkel	nat	<u>de ronde cirkel</u>
water	ronde	_____
boomstam	gratis	_____
cadeau	houten	_____